

Týždeň od 14. do 20. mája

SOBOTA A ČAS KONCA

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Jak 2,8–13; 5Moj 5,12–15; Ž 33,6,9; Zjavenie 14; 2Pet 3,13; Zj 21,1

ÚVODNÝ TEXT

⁸Mne najmenšiemu od všetkých svätých je daná tá milosť zvestovať pohanom nevystihnuteľné bohatstvo Kristovo a osvietiť všetkých, čo a aká je to správa tajomstva, skrytého od vekov v Bohu, ktorý stvoril všetko skrze Ježiša Krista... (Ef 3,8,9; Roh)

Podstatou ľudskej dôstojnosti je všeobecnosť stvorenia. Boh nás stvoril a táto skutočnosť dáva hodnotu každej ľudskej bytosti. Nenarodené dieťa v matkino lone, kvadruplegický tínedžer, mladý dospelý s Downovým syndrómom alebo stará mama postihnutá Alzheimerovou chorobou – tí všetci majú pre Boha nekonečnú hodnotu. Boh je ich Otec a oni sú Jeho synovia a dcéry. „²⁴Boh, ktorý stvoril svet a všetko, čo je v ňom, tento Boh, keďže je Pánom neba i zeme, nebýva v chrámoch zhotovených rukami, ²⁵ani si nedá slúžiť ľudskými rukami, ako keby niečo potreboval, veď on dáva všetkému život, dych a všetko. ²⁶On z jedného stvoril celé ľudské pokolenie, aby obývalo celý povrch zeme...“ (Sk 17,24–26)

Máme spoločné dedičstvo. Patríme do jednej rodiny. Sme bratia a sestry, ktorých sformoval ten istý Boh. On nám dal podobu a vdýchol do nás život. Stvorenie poskytuje každému z nás skutočný pocit vlastnej hodnoty. Keď sa gény a chromozómy spojili a vytvorili jedinečnú biologickú štruktúru tvojej osobnosti, Boh o tom vedel a využil to na tvoje stvorenie. V celom vesmíre nie je už nikto taký ako ty. Si jedinečný, osobitý, vzácny. Si bytosť takej nesmiernej hodnoty, že Boh, ktorý stvoril vesmír, vzal na seba naše smrteľné telo a obetoval sa za teba a tvoje hriechy!

OSNOVA LEKCIE

V centre pozornosti ôsmej lekcii je „sobota“, deň, ktorý pri stvorení Boh oddelil ako jedinečný a svätý, ako to pripomína aj Desatoro. Lekcia otvára tému soboty vo svetle posolstva troch anjelov, ktorí vedú k úcte a rešpektu voči Stvoriteľovi v každom čase, zvlášť však v závere dejín.

- Zj 14,7; Rim 14,10: Náš rešpekt voči Sudcovi a Stvoriteľovi (nedeľa)
- 1Moj 2,1–3: Sobota – pripomenka nášho pôvodu a Stvoriteľa (pondelok)
- Ž 33,6–9; Heb 11,3: Odmietnutie stvorenia – odmietnutie soboty (utorok)
- Zj 14,7,9.12: Výzva na rešpektovanie Božieho zákona (streda)
- Iz 66,23: Sobota – predchuť obnoveného sveta (štvrtok)

SÚD, STVORENIE A ZODPOVEDNOSŤ

Ale ty, prečo odsudzuješ svojho brata? Alebo ty, prečo opovrhuješ svojim bratom? Všetci sa totiž postavíme pred Boží súdny stolec. (Rim 14,10)

⁸Dobre robíte, ak uskutočňujete kráľovský zákon podľa Písma: Milovať budeš svojho bližneho ako seba samého! ⁹Ak však niekoho uprednostňujete, páchate hriech a Zákon vás usvedčuje z jeho prestúpenia. ¹⁰Veď keby niekto zachoval celý Zákon, ale prestúpil by ho v jednom prikázaní, previnil by sa proti všetkým. ¹¹Veď ten, ktorý povedal: Nescudzoložíš!, povedal aj: Nezabiješ! A keď aj necudzoložíš, ale zabíjaš, prestupuješ Zákon. ¹²Hovorte a konajte tak ako tí, čo majú byť súdení podľa zákona slobody! ¹³Bez milosrdenstva čaká súd na toho, kto nepreukázal milosrdenstvo. Milosrdenstvo však víťazí nad súdom. (Jak 2,8–13)

Ak sme len komplexom náhodne vytvorených buniek a produktom neočakávaných okolností, potom život nemá príliš veľký zmysel. Ak sme len jedným z približne ôsmich miliárd ľudí, ktorí navzájom zápasia o životný priestor na našej planéte, život stráca svoj zmysel a jediným cieľom sa stáva prežiť a odovzdať svoje gény ďalej. Naproti tomu biblický koncept stvorenia poskytuje dôvod žiť a vyzdvihuje morálny imperatív života. Boli sme stворení Bohom a zodpovedáme sa Mu za svoje činy. Ten, ktorý nás stvoril, nás berie na zodpovednosť. On ustanovil absolútne hodnoty, ktoré platia dokonca aj vo svete „morálneho relativizmu“.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Uvažuj o textoch Zj 14,7; Rim 14,10 a Jak 2,8–13. Ako súvisí súd s tým, že máme zodpovednosť konať správne a zároveň sa máme zodpovedať za to, ako sme konali? Ako je v týchto veršoch prepojený súd s Božími prikázaniami a s uctievaním?

Posolstvo troch anjelov v Zjavení 14 oznamuje, že „prišla hodina jeho súdu“ (Zj 14,7). Keďže nás Boh stvoril so schopnosťou robiť morálne rozhodnutia, sme zodpovední za rozhodnutia, ktoré robíme. Ak by sme boli iba náhodným zhlukom buniek a produktom dedičnosti a prostredia, naše činy by do značnej miery určovali sily, nad ktorými by sme nemali žiadnu kontrolu.

Súd však v sebe zahŕňa morálnu zodpovednosť. V tejto krízovej hodine dejín, v hodine súdu, nás Boh povoláva, aby sme sa rozhodovali vo svetle večnosti. Úprimná výzva prvého anjela klaňať sa „tomu, ktorý stvoril nebo i zem, more i pramene vôd“ (Zj 14,7), uznáva, že základom každého uctievania je skutočnosť, že nás stvoril Boh.

Medzitým naše zachovávanie soboty ako siedmeho dňa dokazuje našu vieru, že Ježiš je hodný toho, aby sme Ho uctievali ako nášho Stvoriteľa. Zachovávanie soboty je znamením, že prijímame Desatoro ako Bohom inšpirované princípy pre život v plnosti. Pretože zákon je základom Božej vlády a zjavením Jeho charakteru, stáva sa normou a kritériom súdu. Naša vernosť prikázaniu soboty je uznaním nášho záväzku žiť život podriadený Stvoriteľovi.

- **Ako naše chápanie stvorenia ovplyvňuje naše konanie? Aký vplyv má na naše rozhodnutia dedičnosť a prostredie, z ktorého pochádzame? Ako môžeme z Božej milosti prekonať charakterové nedostatky, pre ktoré sme sa sami dobrovoľne nerozhodli, ale vyplývajú z našej genetiky a prostredia, z ktorého pochádzame?**

APLIKÁCIA

SOBOTA A STVORENIE

¹Takto boli dokončené nebesia, zem i všetky ich zástupy. ²Siedmeho dňa Boh dokončil svoje dielo, ktoré konal, a v siedmy deň si Boh odpočinul od všetkého, čo utvoril. ³Boh požehnal siedmy deň a posvätil ho, lebo v ten deň Boh prestal vykonávať celé svoje stvoriteľské dielo, ktoré utvoril. (1Moj 2,1–3)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Náš svet zúfalo potrebuje upokojujúce posolstvo Stvoriteľa, preto nám Boh dal sobotu. V polovici 19. storočia, keď evolučná hypotéza zasiahla intelektuálny svet, poslal Boh posolstvo neuveriteľnej nádeje. Tomu posolstvu sa venujeme aj v našom štúdiu a nachádza sa v Zj 14,6.7.

Satan sa všemožne pokúšal prekrúcať myšlienku stvorenia, pretože nenávidí Ježiša a nechce, aby sa Mu dostalo uctievania, ktoré Mu patrí ako nášmu Stvoriteľovi a Vykupiteľovi. Sobota je súčasťou veľkého sporu o to, že Krista oprávnené uctieваме ako nášho Stvoriteľa. Božie posolstvo pre čas konca vyzýva celé ľudstvo, aby sa vrátilo späť k uctievaniu Krista ako Stvoriteľa neba a zeme. Základom každého uctievania je skutočnosť, že On nás stvoril.

Prečítaj si texty 1Moj 2,1–3; 2Moj 20,8–11 a 5Moj 5,12–15 v kontexte veršov Zj 14,6.7. Ako sa v prikázani o sobote prepája správa o stvorení so správou o vykúpení?

Sobota je večným symbolom nášho odpočinku v Hospodinovi. Je to zvláštny znak vernosti Stvoriteľovi (Ezech 20,12.20). Nejde o nejakú samoúčelnú požiadavku. Naopak, sobota odhaľuje, že pravé odpočinutie od spravodlivosti zo skutkov sa nachádza v Bohu. Sobota hovorí o Bohu, ktorý pre nás dosiahol to, čo by sme my sami nikdy nedokázali.

Písmo nás vyzýva, aby sme každú sobotu odpočívali v Jeho láske a starostlivosti. Sobota je symbolom odpočinku, nie skutkov; je vyjadrením milosti, nie zákonníctva; pôsobí ako uistenie, nie odsúdenie; vedie nás k spoľahnutiu sa na Boha, nie na seba. Každú sobotu sa radujeme z Jeho dobroty a chválime Ho za spásu, ktorú môžeme nájsť iba v Kristovi.

Sobota je tiež večným spojením medzi dokonalosťou Edenu v minulosti a slávou nového neba a novej zeme v budúcnosti (Iz 65,17; Zj 21,1).

Sobota nás volá späť k našim koreňom. Spája nás s našou pôvodnou rodinou. K sobote sa ľudia vracajú od začiatku času. Je to neprerušené spojenie v čase s naším stvorením. Udržiava nás sústredených na slávnú pravdu, že sme Božie deti. Pozýva nás mať dôverný, blízky vzťah s Bohom.

APLIKÁCIA

- **Ako je prikázanie o sobote naznačené v Zj 14,6.7? Prečo je sobota dôležitá pre posolstvo o konci času? (Pozri 2Moj 20,8–11.)**

VÔBEC NIE ZANEDBATEĽNÝ PODVOD

⁶Hospodinovým slovom boli utvorené nebesia a dychom jeho úst všetky ich zástupy. ⁷Zhromaždil morské vody ako do priehrady, oceány vliat do nádrží. ⁸Nech sa celá zem bojí Hospodina, nech sa ho obávajú všetci obyvatelia sveta, ⁹lebo povedal – a stalo sa, rozkázal – a povstal svet. (Ž 33,6–9)

Vo viere chápeme, že Božie slovo stvárnilo svet tak, že z neviditeľného povstalo viditeľné. (Heb 11,3)

V snahe zničiť jedinečnosť nášho stvorenia prišiel diabol so zdanlivo nenápadným podvrhom. Žiaľ, prijímajú ho aj niektorí z nás. Ten podvrh sa nás snaží presvedčiť, že „Boh je síce hlavnou príčinou stvorenia, ale trvalo mu dlhé veky, kým stvoril život. Evolúcia je proces, ktorý Boh pri svojom tvorení použil.“ Takýto prístup sa pokúša zosúladiť „vedecké údaje“ s opisom stvorenia, ktorý nachádzame v knihe Genézis. Tvrdí, že dni stvorenia sú dlhé, neurčité časové obdobia a že život na zemi je v skutočnosti starý miliardy rokov.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Uvažuj o úvodných textoch (Ž 33,6–9 a Heb 11,3). Čo nám tieto biblické pasáže hovoria o spôsobe, akým Boh stvoril svet?

Biblická správa je jasná. Boh „povedal – a stalo sa, rozkázal – a povstal svet“ (Ž 33,9). „Vo viere chápeme, že Božie slovo stvárnilo svet...“ (Heb 11,3). Prvá kapitola knihy Genézis potvrdzuje, že Boh stvoril svet za šesť doslovných dvadsaťštyrihodinových dní a v siedmy deň odpočíval. Jazyková štruktúra Genézis 1 a 2 nepripúšťa nič iné. Dokonca aj učitelia, ktorí neveria v doslovné šesťdňové stvorenie, uznávajú, že zámerom autora bolo vyrozprávať šesťdňové stvorenie. Hebrejské slovo pre „deň“ v Genézis 1 je *jom*. Vždy, keď je v Biblii toto slovo spojené s číslou (prvý deň, druhý deň a podobne), označuje časové obdobie, ktoré trvá dvadsaťštyri hodín. V celej Biblii nie je jediný prípad, kde by číslo modifikujúca podstatné meno *jom* označovala neurčité obdobie. Bez výnimky je to vždy dvadsaťštyrihodinový časový úsek.

Okrem toho, ak Boh nestvoril svet za šesť doslovných dní, aký význam by mal siedmy deň – sobota? Prečo by jej svätenie Boh prikazoval? Nemalo by absolútne žiadny zmysel zachovávať sobotu ako večné dedičstvo šesťdňového stvoriteľského týždňa, ak by sa šesťdňový stvoriteľský týždeň na počiatku vôbec neuskutočnil. Prijatá teória stvorenia, ktoré by trvalo neopísateľne dlhé obdobie, znamená spochybniť samotnú potrebu zachovávanie siedmeho dňa ako pamätníka stvorenia. Takýto prístup by zároveň vyvolával vážne otázky týkajúce sa integrity Písma.

Útokom na sobotu satan spochybňuje samotné jadro Božej autority. Ved' čo môže byť účinnejšie pri ničení soboty ako pripomenky šesťdňového stvorenia, než popieranie toho, že sa stvorenie za šesť dní uskutočnilo? Niet divu, že toľko ľudí, vrátane kresťanov, ignoruje dôležitosť soboty ako siedmeho dňa. Aká výborná pozícia pre konečný podvod.

■ **Pokús sa vlastnými slovami vysvetliť, prečo stvorenie za nezmerateľne dlhé obdobie odporuje biblickej správe. Prečo je to problém?**

APLIKÁCIA

STVORENIE, SOBOTA A ČAS KONCA

Volal mohutným hlasom: „Bojte sa Boha a vzdajte mu slávu, lebo prišla hodina jeho súdu. Kľaňte sa tomu, ktorý stvoril nebo i zem, more i pramene vôd.“ (Zj 14,7)

Po nich nasledoval iný, tretí anjel, ktorý mohutným hlasom volal: „Ak sa niekto bude kľaňať šelme a jej obrazu a prijme znak na svoje čelo alebo na ruku...“ (Zj 14,9)

V tomto je trpezlivosť svätých, ktorí zachovávajú Božie prikázania a vieru Ježiša. (Zj 14,12)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Veľký spor, ktorý sa začal v nebi pred tisícročiami, sa týkal otázky Božej autority. Výzva zostáva rovnaká aj dnes.

Uvažuj o úvodných textoch a zhrň ich posolstvo v nasledujúcich riadkoch. Čo je hlavnou myšlienkou týchto textov?

Zj 14,7 je výzva na...

Zj 14,9 varovanie pre...

Zj 14,12 opisuje ľudí, ktorí...

Tieto pasáže objasňujú myšlienku, o ktorej sme už hovorili: že uctievanie bude v posledných dňoch ústredným problémom konfliktu medzi dobrom a zlom, Kristom a satanom. Uctievanie Stvoriteľa alebo šelmu? A pretože stvorenie tvorí základ celej našej vierouky (veď napokon, čo z by zostalo z našej viery, keby Boh nebol naším Stvoriteľom?), sobota ako siedmy deň – začlenená do samotnej správy o stvorení v Genezis (1Moj 2,1–3) – predstavuje večné a nemenné znamenie tohto stvorenia. Je to jeden z najdôležitejších symbolov našej vierouky.

Zmocniť sa soboty a zmeniť ju znamená zmocniť sa autority samotného Boha, ktorá Mu náleží ako jedinému pravému Stvoriteľovi. Útok na sobotu znamená odstrániť Boha a snažiť sa zaujať Jeho miesto (2Tes 2,4).

Samozrejme, skutočným problémom posledných dní je naša láska a vernosť Ježišovi. Ale podľa Biblie je táto láska vyjadrená v poslušnosti prikázaniam (1Ján 5,3; Zj 14,12) – a len sobota medzi prikázaniami ako jediná ukazuje na Boha ako Stvoriteľa (2Moj 20,8–11). Niet divu, že to bude vonkajší symbol záverečného rozdelenia medzi tými, ktorí uctievať Boha a tými, ktorí uctievať šelmu (Zj 14,11.12). Vzhľadom na to, aká zásadná a dôležitá je sobota pre všetko ostatné, je ťažké pochopiť, ako by mohla rozhodujúca otázka uctievania Stvoriteľa súvisieť s niečím iným.

APLIKÁCIA

- **Mnoho ľudí tvrdí, že nezáleží na tom, ktorý deň sa slávi ako sobota, stačí, že jeden deň svätíme. Ako by si na tento argument odpovedal s použitím Písma?**

SOBOTA A VEČNÝ ODPOČINOK

Lebo hľa, ja tvorím nové nebesia a novú zem, na predchádzajúce sa viac nebude spomínať a ani neprídu na myseľ. (Iz 65,17)

„Lebo ako nové nebesia a nová zem, ktoré ja tvorím, stoja predou mnou,“ znie výrok Hospodina, „tak bude trvať vaše potomstvo a vaše meno.“ (Iz 66,22)

Podľa jeho prislúbenia očakávame nové nebo a novú zem, v ktorých prebýva spravodlivosť. (2Pet 3,13)

Videl som nové nebo a novú zem, lebo prvé nebo a prvá zem sa pominuli a ani mora už niet. (Zj 21,1)

Sobota je útočiskom vo svete naplnenom únavou, bolesťou a vyčerpaním. Každý týždeň opúšťame starosti tohto sveta a vstupujeme do ústrania – do Božej soboty. Významný židovský autor Abraham Heschel nazval sobotu „chrámom v čase“. Každý siedmy deň zostupuje Boží nebeský palác z neba na zem a Hospodin nás na celý deň pozýva do slávy svojej prítomnosti, aby sme s Ním strávili čas dôverného spoločenstva.

Heschel vo svojej knihe o kráse, vážnosti a význame soboty píše: „Sobota je metaforou raja a svedectvom o Božej prítomnosti; v našich modlitbách očakávame mesiášsku éru, ktorá bude sobotou, a každý sabat nás na túto skúsenosť pripravuje: ak sa človek nenaučí vychutnávať si chuť soboty, ... nebude schopný vychutnať si ani chuť večnosti vo svete, ktorý má prísť.“

Pri stvorení pre nás Ježiš postavil zvláštny príbytok, v ktorom môžeme každý týždeň nachádzať útočisko. Tam môžeme byť v bezpečí. Jeho dielo je dokončené. Keď odpočívame v sobotu, odpočívame v Jeho láskypľnej starostlivosti. Odpočívame v očakávaní nášho večného odpočinku v novom nebi a na novej zemi, ktoré majú už čoskoro prísť.

Uvažuj o úvodných textoch (Iz 65,17; Iz 66,22; 2Pet 3,13 a Zj 21,1). Ako nám zachovávanie soboty pomáha upriamiť náš pohľad na večnosť?

Ten istý Boh, ktorý na počiatku stvoril zem, stvorí ju znova a sobota zostane večným symbolom Boha ako Stvoriteľa (pozri Iz 66,23). Židia vnímali sobotu ako symbol, predchuť toho, čo sa v hebrejčine nazývalo *olam ha-ba*, svet, ktorý príde.

Posolstvo troch anjelov, ktorí letia prostriedkom neba a vyzývajú nás, aby sme uctievali Stvoriteľa, je odpoveďou neba na beznádejné zúfalstvo, ktoré v dvadsiatom prvom storočí trápi mnohých ľudí. Ukazuje nám na nášho Stvoriteľa, ktorý na počiatku stvoril všetko, a na nášho Vykupiteľa, ktorý po súde, po odstránení hriechu, urobí všetko nové. „A ten, čo sedel na tróne, povedal: ‚Hľa, všetko tvorím nové! A dodal: ‚Napíš, že tieto slová sú verné a pravdivé.‘“ (Zj 21,5).

- **Ako môžeš ty osobne urobiť zo soboty predchuť neba pre seba a svojich blízkych?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

PODNETY NA ZAMYSLENIE

„Dôvod, prečo... uctievať Boha, je ten, že On je Stvoriteľ. V nebeskej liturgii nadpozemské bytosti veľmi jasne vyjadrili túto myšlienku: „Lebo ty si stvoril všetko.“ (Zj 4,11) Na zemi je potrebné čo najviac zdôrazniť Božie stvorenie, preto anjel hovorí: „Uctieвайте toho, ktorý stvoril nebo a zem, more a pramene vôd.“ (Zj 14,7) Bolo správne naznačené, že anjel používa jazyk štvrtého prikázania, aby zdôvodnil výzvu uctievať Boha (2Moj 20,11). ... V rámci Desatora je prikázanie o sobote jeho pečatou v tom, že identifikuje, kto je Boh – Stvoriteľ; potvrdzuje územie, nad ktorým vládne – všetko, čo stvoril; a zjavuje svoje právo vládnuť – lebo všetko stvoril. Aby drak uspel, musel nejako odstrániť tento pamätník.“ (RODRÍGUEZ, Ángel Manuel, „The Closing of the Cosmic Conflict: Role of the Three Angels’ Messages,“ in The Word, ed. Artur Stele, vol. 2, Silver Spring, MD: Biblical Research Institute, 2021, str. 40.41)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Ako odpovedá posolstvo soboty na veľké otázky života, ako napríklad odkiaľ som prišiel, prečo som tu a aký je môj večný osud?
2. Premýšľajte o zázraku stvorenia. Uvažujte nad zázrakom našej vlastnej existencie v tomto obrovskom vesmíre. Čo by nám o dôležitosti učenia o stvorení mala povedať skutočnosť, že hlavný pamätník tohto stvorenia, sobota, k nám (na rozdiel od toho, aby sme k nemu chodili) prichádza každý týždeň bez výnimky?
3. Ako je otázka pravého uctievania vyjadrená v textoch Daniel 3 a Daniel 6? Ako nám tieto príbehy môžu pomôcť predvídať povahu budúcich udalostí a ako nám môžu pomôcť pripraviť sa na problémy spojené s krízou okolo „znamenia šelmy“, ktorým môže v budúcnosti čeliť verný Boží ľud?
4. Ako môžete ukázať niekomu, kto verí v milióny, ba miliardy rokov evolúcie ako prostriedku stvorenia, nerozumnosť zachovávania siedmeho dňa soboty ako pamiatky takéhoto „stvorenia“?